

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 15 вересня 2021 р. № 957

Київ

Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти

Відповідно до [частини другої](#) статті 26 Закону України “Про повну загальну середню освіту” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити [Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти](#), що додається.

2. Установити, що під час організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти висновки інклюзивно-ресурсних центрів, видані до набрання чинності цією постановою, є чинними до закінчення строку їх дії або до видачі нового висновку інклюзивно-ресурсним центром в установленому порядку.

3. Визнати такими, що втратили чинність:

[постанову Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 р. № 872](#) “Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах” (Офіційний вісник України, 2011 р., № 62, ст. 2475);

[постанову Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 р. № 588](#) “Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах” (Офіційний вісник України, 2017 р., № 67, ст. 2004).

4. Ця постанова набирає чинності з 1 січня 2022 року.

Прем'єр-міністр України	Д.ШМИГАЛЬ
Інд. 73	

	ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957
--	---

ПОРЯДОК

організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти

1. Цей Порядок визначає організаційні засади інклюзивного навчання учнів з особливими освітніми потребами за інституційною (очною (денною) формою здобуття освіти у закладах загальної середньої освіти (далі - заклади освіти).

Дія цього Порядку не поширюється на спеціальні класи закладів загальної середньої освіти, спеціальні школи та навчально-реабілітаційні центри.

2. Терміни, що вживаються у цьому Порядку, мають таке значення:

адаптація змісту навчального предмета (інтегрованого курсу) (далі - адаптація) - зміна методів і способів навчання, рівня складності завдань з урахуванням індивідуальних потреб учнів з особливими освітніми потребами (далі - учні) без зміни загального обсягу навчального навантаження та очікуваних результатів навчання;

медіатека - бібліотека цифрових носіїв інформації або комп'ютерного та мультимедійного обладнання, підключеного до Інтернету, що використовується під час освітнього процесу;

модифікація змісту навчального предмета (інтегрованого курсу) (далі - модифікація) - зміна змісту (шляхом спрощення, виключення, об'єднання тощо) навчання з урахуванням особливих освітніх потреб учнів із зміною загального обсягу навчального навантаження та очікуваних результатів навчання;

оцінка потреби учня в наданні підтримки (далі - оцінка) - процес визначення потреби учня в наданні йому підтримки в освітньому процесі та її рівня;

рівні підтримки - обсяг тимчасової або постійної підтримки учнів в освітньому процесі відповідно до їх особливих освітніх потреб, що надається в закладі освіти;

ресурсна кімната - спеціально облаштована кімната (частина кімнати), що має відповідний розподіл функціональних зон, призначена для розвитку учнів з особливими освітніми потребами, гармонізації їх психоемоційного стану та психологічного розвантаження, надання (проведення) індивідуальних та/або групових психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (занять).

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України [“Про освіту”](#), [“Про повну загальну середню освіту”](#).

3. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування та заклади освіти створюють для учнів умови для здобуття освіти на рівні з іншими здобувачами освіти шляхом:

належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного, методичного забезпечення закладів освіти;

підвезення учнів до закладів освіти і у зворотному напрямку;

забезпечення доступності території закладів освіти, будівель, споруд та приміщень для учнів, забезпечення універсального дизайну закладів освіти. У разі коли наявні будівлі, споруди та приміщення закладів освіти неможливо повністю привести у відповідність з потребами учнів, здійснюється їх розумне пристосування, що враховує індивідуальні потреби та можливості таких учнів, зазначені в їх індивідуальній програмі розвитку;

забезпечення необхідними допоміжними засобами для навчання, що дають змогу опанувати освітню програму, відповідно до [Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1289 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 2, ст. 85);

облаштування та обладнання ресурсної кімнати та медіатеки;

залучення фахівців (із числа працівників закладу освіти та/або додатково залучених фахівців) для надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг (допомоги) відповідно до потреб учнів;

забезпечення доступу учнів до Інтернету, а також за потреби до термінального та спеціального допоміжного обладнання.

4. Зарахування учнів до закладу освіти здійснюється згідно з [Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти](#), затвердженим МОН.

5. Керівник закладу освіти на підставі заяви одного з батьків (інших законних представників) учня та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, що надається інклюзивно-ресурсним центром (далі - висновок), утворює інклюзивний клас та організовує інклюзивне навчання з урахуванням рівня підтримки, рекомендованого інклюзивно-ресурсним центром.

6. За наявності в закладі освіти кількох класів із здобувачами освіти одного року навчання учні розподіляються пропорційно між такими класами з урахуванням рівнів підтримки, визначених згідно з [додатком 1](#), а саме:

не більше одного учня, який потребує четвертого чи п'ятого рівня підтримки;

не більше двох учнів, які потребують третього рівня підтримки;

не більше трьох учнів, які потребують другого рівня підтримки.

Учні, які потребують першого рівня підтримки, розподіляються між класами без урахування кількості таких осіб.

До з'єданого класу (класу-комплекту) учні зараховуються без урахування кількості таких осіб.

За умови наявності в населеному пункті одного закладу освіти учні розподіляються між класами такого закладу освіти без урахування кількості таких осіб.

7. Для учнів, які потребують підтримки в освітньому процесі, керівник закладу освіти формує команду психолого-педагогічного супроводу (далі - команда) та забезпечує її роботу в закладі освіти.

8. Для учнів, у яких виникають труднощі під час навчання та які потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі, за рішенням закладу освіти надається підтримка першого рівня.

Рішення закладу освіти про надання підтримки першого рівня приймається на основі рішення команди, яка проводила оцінку та визначила потребу у наданні підтримки першого рівня, що відображається у протоколі її засідання за формою, визначеною [додатком 2](#), або висновку інклюзивно-ресурсного центру.

Команда проводить оцінку на основі відповідної письмової заяви одного з батьків (іншого законного представника) учня, що складається у довільній формі.

Припинення надання підтримки першого рівня здійснюється за рішенням команди та/або письмовою заявою одного з батьків (іншого законного представника) учня.

9. Для інших учнів рівень підтримки забезпечується відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру.

У разі відсутності у висновку інклюзивно-ресурсного центру інформації про рівень підтримки учня рівень підтримки визначається командою за участю представника інклюзивно-ресурсного центру, що видав такий висновок, та з урахуванням складності порушень учня.

10. Для організації інклюзивного навчання учня команда протягом двох тижнів з початку навчання складає його індивідуальну програму розвитку за формою, визначеною [додатком 3](#).

Індивідуальна програма розвитку підписується всіма членами команди, одним з батьків (іншим законним представником) учня та затверджується керівником закладу освіти.

Індивідуальна програма розвитку переглядається не рідше ніж двічі на рік та повинна враховуватися педагогічними працівниками під час освітнього процесу в інклюзивному класі.

Індивідуальна програма розвитку зберігається в особовій справі учня три роки. Батьки (інші законні представники) учня можуть отримати копію індивідуальної програми розвитку на вимогу.

У разі відрахування, переведення учня до іншого закладу освіти копія індивідуальної програми розвитку подається батьками (іншими законними представниками) учня до закладу освіти, де він продовжує здобуття освіти.

11. Учням відповідно до рівня підтримки та індивідуальної програми розвитку надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) у вигляді занять.

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття можуть проводитися в індивідуальній чи груповій формі.

Кількість осіб під час групових занять становить від двох до восьми з урахуванням індивідуальних особливостей учнів (однорідності порушень розвитку, віку тощо).

Проведення занять в індивідуальній формі здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку особи.

Керівник закладу освіти або уповноважена ним особа складає та затверджує розклад проведення (надання) психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг).

Розклад занять узгоджується з розкладом навчальних занять класу, в якому навчається учень, складається з дотриманням педагогічних вимог та вимог санітарного законодавства з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, затверджується керівником закладу освіти і не може призводити до перевантаження учнів.

12. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття можуть проводитися у ресурсній кімнаті, медіатеці закладу освіти.

Для учнів, що потребують тимчасового психологічного розвантаження або усамітнення, в ресурсній кімнаті створюється окрема зона, яка використовується незалежно від розкладу занять.

Ресурсна кімната може використовуватися усіма учнями закладу освіти.

Учні можуть перебувати в ресурсній кімнаті та медіатеці винятково у супроводі педагогічних працівників, асистента учня або залученого фахівця, що проводить (надає) додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття (послуги).

13. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття проводяться фахівцями (із числа працівників закладу освіти та/або додатково залученими фахівцями), з якими заклад

освіти або відповідний орган управління у сфері освіти укладають цивільно-правові договори. Умови оплати праці за проведення (надання) психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) та перелік фахівців, які можуть їх проводити (надавати) у закладах освіти, визначено [Порядком та умовами надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами](#), затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. № 88 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 19, ст. 531).

14. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Тривалість індивідуальних психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять для учнів становить від 20 до 25, а групових - від 35 до 40 хвилин.

15. Для учнів може складатися індивідуальний навчальний план.

Індивідуальний навчальний план повинен містити, зокрема, інформацію про назву закладу освіти, прізвище та власне ім'я учня; клас, в якому він навчається; цілі виконання та строк дії індивідуального навчального плану; загальний обсяг навчального навантаження та кількість годин на тиждень для вивчення навчального предмета (інтегрованого курсу); інформацію про адаптацію чи модифікацію змісту освітніх компонентів освітньої програми, послідовність, форму і темп їх засвоєння, очікувані результати навчання.

Форма індивідуального навчального плану визначається закладом освіти.

Індивідуальний навчальний план складається командою за участю педагогічних працівників, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси), у взаємодії з учнями та/або їх батьками (іншими законними представниками), схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується одним з батьків (іншим законним представником) учня.

16. Інклюзивне навчання учнів, у тому числі згідно з індивідуальним навчальним планом, здійснюється відповідно до освітньої програми закладу освіти з урахуванням їх особливих освітніх потреб та особистісно орієнтованого спрямування освітнього процесу, адаптації та/або модифікації окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів).

17. Організацію інклюзивного навчання учнів забезпечує асистент вчителя, посадові обов'язки якого визначаються його посадовою інструкцією, що затверджується керівником закладу освіти відповідно до вимог законодавства.

В освітньому процесі індивідуальні соціальні та соціально-побутові потреби учнів забезпечуються асистентом учня. Асистентом учня може бути один з батьків (інший законний представник), особа, уповноважена ними, або соціальний працівник, що надає послугу супроводу під час інклюзивного навчання.

Умови допуску асистента учня до освітнього процесу для виконання його функцій та вимоги до нього визначаються МОН.

18. Для дітей з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних або мають порушення зору, слуху, у закладі освіти можуть надаватися інші соціальні послуги із переліку базових соціальних послуг відповідно до [Закону України](#) "Про соціальні послуги" та згідно з державними стандартами надання відповідних послуг, затвердженими Мінсоцполітики, в тому числі послуги фізичного супроводу осіб та переклад жестовою мовою. Керівник закладу освіти створює умови для надання таких послуг у закладі освіти на підставі письмової заяви одного з батьків (іншого законного представника) учня не пізніше ніж за два робочих дні після подання такої заяви.

19. Тривалість здобуття освіти учнями може бути продовжена на рівнях початкової та базової середньої освіти відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 р. № 585 “Про встановлення тривалості здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти” (Офіційний вісник України, 2003 р., № 17, ст. 776; 2019 р., № 69, ст. 2404; 2020 р., № 87, ст. 2801).

20. Для учнів, які навчаються в різних інклюзивних класах одного або різних років навчання, для проведення занять, вивчення навчальних предметів, курсів, інтегрованих курсів, у тому числі вибіркових, можуть формуватися та функціонувати інклюзивні міжкласні групи.

Під час формування таких груп враховуються індивідуальні програми розвитку. Кількість учнів в інклюзивній міжкласній групі повинна бути не менше шести та не більше дванадцяти.

Учні за заявою одного з батьків (іншого законного представника) зараховуються до групи подовженого дня. Утворення та організація діяльності груп подовженого дня у державних та комунальних закладах загальної середньої освіти здійснюється відповідно до [порядку](#), затвердженого МОН.

21. Оцінювання результатів навчання учнів у закладах освіти здійснюється за системою та загальними критеріями оцінювання, затвердженими МОН, та з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності).

Після завершення навчання учні отримують документи про освіту державного зразка відповідно до [зразків документів про загальну середню освіту](#), затверджених МОН.

22. Заклади освіти організують інклюзивне навчання учнів за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством.

	Додаток 1 до Порядку
--	-------------------------

РІВНІ підтримки в освітньому процесі у закладах загальної середньої освіти

Рівні надання підтримки	Критерії визначення	Умови забезпечення підтримки	Фінансове забезпечення	Механізм отримання підтримки в освітньому процесі	Індивідуальна освітня траєкторія, механізм її реалізації	Забезпечення допоміжними засобами для навчання	Облаштування освітнього середовища	Проведення поточного, семестрового та річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації
-------------------------	---------------------	------------------------------	------------------------	---	--	--	------------------------------------	---

Перший рівень

(надає на підставі проведення оцінки потреби учням) не створюється додатково

без додаткового

підтримка в освітньому процесі

передбачає: використання засобів забезпечення загальних умов навчання на основі загальних умов універсального навчання

розроблені

з особливими освітніми потребами (далі - учні), які мають труднощі I ступеня прояв у (поодинокі, незначні) потреби у створенні незначних пристосувань середовища оцінювання досягнень	інклюзивний клас передбачає проведення оцінки потреби учня в наданні підтримки у закладі освіти - надання учням, які мають труднощі I ступеня прояву, підтримки в освітньому процесі; - проведення регулярних нарад-консультацій педагогічних працівників закладу освіти; - оцінювання вибраних методів; - надання консультації внової допомоги корекційним педагогом, вчителем-логопедом, практичним психологом; - надання логопедичних послуг в логопедичних пунктах системи освіти відповідно до визначених потреб учня	ініціюється та надається силами та ресурсами за заявою одного з батьків (іншого законного представника) учня: керівник закладу освіти утворює команду психолого-педагогічного супроводу; команда психолого-педагогічного супроводу проводить оцінку розвитку учня та визначає потребу у наданні підтримки першого рівня або рекомендує звернутися для проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи до інклюзивно-ресурсного центру; на підставі рішення команди психолого-педагогічного супроводу щодо надання підтримки першого рівня, складається індивідуаль	я та виконання індивідуальної програми розвитку; - підбір матеріалів, форм роботи під час організації освітнього процесу; - проведення консультацій з учасників освітнього процесу із залученням інших фахівців; - посилену увагу з боку психолога закладу освіти до учня; - створення команди психолого-педагогічного супроводу; - не надаються додаткові корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги (заняття) заняття проводяться за розкладом класу	загальних матеріалів використаня загальних підручників фінансуваня закупівлі обладнання не здійснюється проведення консультацій освітнього процесу із залученням інших фахівців; - посилену увагу з боку психолога закладу освіти до учня; - створення команди психолого-педагогічного супроводу; - не надаються додаткові корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги (заняття) заняття проводяться за розкладом класу	льній дизайн закладу освіти на основі загальних підходів оцінювання з урахуванням можливості їх адаптації та з урахуванням особливих освітніх потреб учня	критеріїв оцінювання на основі загальних підходів оцінювання з урахуванням можливості їх адаптації та з урахуванням особливих освітніх потреб учня
---	--	--	--	--	---	--

Други
й
рівень

(надає наявність бар'єрів учням, які різних сфер мають розвитку), що трудн перешкоджають оцінюванню успішному функціонуванню (навчання/ прояв взаємодії/ігрові у діяльності/ (трудн мобільності) в оцінюванні закладі освіти легко оцінювати потреби у: здійсненні комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи в інклюзивно-ресурсному центрі; створенні пристосованого освітнього середовища (індивідуальної програми розвитку, навчального плану учня, дизайну приміщень тощо відповідно до потреб); допоміжних засобах для навчання, додатковій підтримці; присутності асистента вчителя	створюється інклюзивний клас підтримка надається за умови наявності висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи передбачає проведення консультацій учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру; розроблення індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану учня (відповідно до потреби); проведення (надання) корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять (послуг)	фінансуван ня визначає ся відповідно до потреб учня для проведення (надання) корекційно-розвиткови х та психолого-педагогічн их занять (послуг) та закупівлі допоміжних засобів для навчання консультацій учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру; розроблення індивідуальної програми розвитку, Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 "Про встановлен ня розміру доплати за окремі види педагогічн ої діяльності" (Офіційний вісник	підтримка в освітньому процесі надається на підставі заяви одного з батьків (іншого законного представник а) учня та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром доплати відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту" та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 "Про встановлен ня розміру доплати за окремі види педагогічн ої діяльності" (Офіційний вісник	необхідно розробити та виконати індивідуаль ну програму розвитку та індивідуаль ний навчальний план (за наявності) учня передбачає шрифтом Брайля або збільшеним шрифтом відповідно до потреб учня - методична підтримка педагогічни х працівників закладу освіти - консультаці ї учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, зокрема педагогічни ми працівника ми закладів спеціальної освіти; посилена увага з боку психолога закладу освіти;	використан ня загальних підручників для навчання, адаптація загальних матеріалів та підручників, зокрема надрукован их шрифтом Брайля або збільшеним шрифтом відповідно до потреб учня забезпечен ня учня допоміжними засобами для навчання відповідно до визначених потреб закупівля обладнання на 10 відсотків загальної суми фінансової підтримки	забезпеч ується загальних універсальний дизайн, у разі неможл ивості його забезпеч ення - розумне пристос ування, освітніх потреб учня під час проведення оцінювання враховують ся потреби учня за часом та змістом (наприклад: збільшення часу на виконання завдань); зміна методів тестування (формуванн я завдань в аудіоформат і, збільшеним шрифтом, шрифтом Брайля тощо)
--	--	--	---	--	--	--

надається можливість забезпечення :	України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	- створення команди психолого- педагогічно го супроводу
- допоміжним и засобами для навчання;		надається до двох корекційно- розвиткови х та
- іншою підтримкою відповідно до потреб і можливостей (соціальних послуг тощо);		психолого- педагогічни х занять на тиждень
- асистентом вчителя відповідно до потреб		заняття за розкладом класу та додаткові корекційно- розвиткові та психолого- педагогічні заняття (за окремим розкладом)
		призначає ься асистент вчителя

Третій рівень

(надає наявність ться бар'єрів учням, (відповідно до які різних сфер мають розвитку), що трудн перешкоджают ощі III в успішному ступен функціонуванн я ю прояв (навчання/взає у модії/ ігровій (трудн діяльності/ ощі мобільності) в помір закладі освіти ного потреба у: ступен - здійсненні прояв комплексної у) психолого- педагогічної оцінки розвитку особи в інклюзивно-	створюється інклюзивний клас підтримка надається за умови наявності висновку інклюзивно- ресурсного центру про комплексну психолого- педагогічну оцінку розвитку особи передбачає ся: - консультації учасників освітнього	фінансуван ня визначаєть ся відповідно до потреб учня для проведення (надання) корекційно - розвиткови х та психолого- педагогічн их занять (послуг), оплати послуг асистента, вчителя, закупівлі допоміжни х засобів	підтримка в освітньому процесі надається на підставі заяви одного з батьків (інших законних представник ів) учня та висновку про комплексну психолого- педагогічну оцінку розвитку особи, наданого ін клюзивно- ресурсним центром	необхідно розробити та виконати в індивідуаль ну програму розвитку та індивідуаль ний навчальний план (за наявності) учня передбачає ться: - адаптація змісту навчання; - методична підтримка педагогічни х працівників	адаптація підручникі для закладів загальної середньої освіти та навчальних матеріалів (у тому числі надрукован их шрифтом Брайля або збільшеним шрифтом); додаткові матеріали для опанування освітньої програми;	забезпеч ується загальних універса льний оцінювання дизайн, з у разі урахування неможл м ивості індивідуаль його ного забезпеч ення - розумне пристос ування, можливості облашту вання умов ресурсн ої процедури оцінювання з урахування м особливих освітніх потреб учня;
---	---	--	--	--	---	---

ресурсному центрі;	процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру;	для навчання	заклад освіти за рішенням команди психолого-педагогічного супроводу із залученням до неї представника	закладу освіти - консультації учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, зокрема педагогічними працівниками закладів спеціальної освіти;	спеціальне обладнання, допоміжні засоби для навчання відповідно до визначених потреб	під час проведення оцінювання враховуються адаптація процедури оцінювання за часом та змістом (наприклад: збільшення часу на виконання завдань);
- створенні пристосовань освітнього середовища (індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану учня, адаптації змісту навчання, дизайну приміщень тощо);	- розроблення індивідуальної програми розвитку індивідуального навчального плану учня; - проведення (надання) корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять (послуг); - адаптація змісту навчання;	забезпечуються доплати відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту" та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 "Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності" (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	інклюзивно-ресурсного центру за погодженням з батьками (іншими законними представниками) учня може змінювати рівень підтримки в межах одного суміжного рівня підтримки з урахуванням кращих інтересів учня	- посилена увага з боку психолога закладу освіти; - створення команди психолого-педагогічного супроводу; - проведення відповідно до потреб учня занять з розвитку слухового сприймання, альтернативної комунікації, соціально-побутового орієнтування тощо; - залучення ерготерапевта, психолога (поведінкового терапевта) тощо відповідно до	закупівля обладнання на 20 відсотків загальної суми фінансової підтримки	зміна методів тестування (формування завдань в аудіоформаті, збільшенням шрифтом, шрифтом Брайля тощо)
- допоміжних засобах для навчання;	- адаптація змісту навчання;					
- додатковій підтримці;						
- присутності асистента вчителя	- забезпечення учня іншою додатковою підтримкою відповідно до потреб і можливостей (соціальних послуг супроводу особи з порушенням зору, порушенням опорно-рухового апарату та послуги перекладача					
можлива потреба в присутності асистента учня						

жестової мови тощо);

- забезпечення допоміжними засобами для навчання;

- можливість забезпечення асистентом вчителя

визначеної потреби;

- використання спеціальних методів, технологій та прийомів під час занять, у тому числі застосування жестової мови, шрифту Брайля, методів альтернативної комунікації, візуального розкладу тощо

надається до чотирьох корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять на тиждень

заняття за адаптованим розкладом, що передбачає відвідування занять за розкладом класу та додаткових корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять

(за окремим розкладом) відповідно до індивідуальної

програми розвитку
 призначається асистент вчителя
 асистент учня
 призначається відповідно до визначених потреб

Четвертий рівень

(надає наявність бар'єрів учням, (відповідно до які різних сфер мають розвитку), що трудн перешкоджають оці IV ступен функціонування ю прояв (навчання/взаємодії/ігровій (трудн діяльності/ оці мобільності) в тяжко закладі освіти го ступен потреба у: я - здійсненні прояв комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи в інклюзивно-ресурсному центрі; - створенні пристосовань освітнього середовища (індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану учня, адаптації або модифікацій змісту навчання, дизайну створюється інклюзивний клас підтримка надається за умови наявності висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи передбачається: консультації учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру; - розроблення індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану учня; фінансування підтримка відповідно до потреб учня для проведення (надання) корекційно-розвиткови х та психолого-педагогічних занять (послуг), оплати розвитку особи, вчителя, закупівлі допоміжних засобів для навчання, фінансування базових соціальних послуг фінансування засновником обласнування освітнього середовища а підтримка в освітньому процесі надається на підставі заяви одного з батьків (іншого законного представника) учня та висновку про комплексну психологічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром заклад освіти за рішенням команди психолого-педагогічного супроводу із залученням до неї представника слухового сприймання, просторового орієнтування необхідно розробити та виконати в індивідуальну програму розвитку та індивідуальний навчальний план (за наявності) учня передбачається: модифікація або адаптація змісту навчання; - можлива зміна результатів навчання; - проведення відповідно до потреб учня занять з жестової мови та розвитку слухового сприймання, просторового орієнтування адаптація підручників для закладів загальної середньої освіти та матеріалів (у тому числі надрукованих їх шрифтом Брайля або збільшеним шрифтом), використанні підручників для учнів з особливими освітніми потребами і матеріалів додаткові навчальні матеріали для опанування освітньої програми, в тому числі ігрові спеціальне обладнання, допоміжні засоби для навчання в ідповідно забезпечується загальний дизайн з у разі урахування неможливості індивідуального навчального плану (за наявності) та уможливлення, можливості адаптації/ модифікації умов проведення процедури оцінювання з урахуванням особливих освітніх потреб учня здійснення адаптації процедури оцінювання за часом та відповідно до потреб учня, що включає: - використанні доступних форм викладу

приміщень тощо);	- проведення (надання)	забезпечують (іншими)	ня, до	інформації (шрифтом
- допоміжних засобах навчання;	корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять (послуг);	ться за доплати за роботу в інклюзивному класі відповідно до Закону України “Про повну загальну середню освіту” та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 “Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності” (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	законними представниками) учня може змінювати рівень підтримки в межах одного суміжного рівня підтримки з урахуванням кращих інтересів учня	(шрифтом Брайля, письмових чи усних завдань тощо);
- інших додаткових послугах та пристосування (наявність ресурсної кімнати тощо);	- адаптація або модифікація змісту навчання;	Україні “Про повну загальну середню освіту” та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 “Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності” (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	тактильного визначених потреб	Брайля, письмових чи усних завдань тощо);
- присутності асистента вчителя, асистента учня	- забезпечення учня іншою додатковою підтримкою відповідно до потреб і можливостей (соціальних послуг тощо);	Україні “Про повну загальну середню освіту” та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 “Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності” (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	сприймання, альтернативної комунікації, соціально- побутового орієнтування тощо;	закупівля обладнання на 35 відсотків з загальної суми фінансової підтримки
	- забезпечення допоміжними засобами навчання;	Україні “Про повну загальну середню освіту” та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 “Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності” (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	- можливе використання альтернативних методів навчання та занять з самообслуговування;	-
	- використання спеціальних методів, технологій та прийомів, зокрема вивчення жестової мови, використання альтернативних методів комунікації;	Україні “Про повну загальну середню освіту” та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 “Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності” (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	- залучення ерготерапевта, психолога (поведінкового терапевта) тощо відповідно до визначених потреб;	адаптація/модифікація завдань з урахуванням способу їх сприйняття учнем, збільшення часу на процедуру оцінювання тощо
	- можливість забезпечення асистентом вчителя	Україні “Про повну загальну середню освіту” та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 “Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності” (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	- використання спеціальних методів, технологій та прийомів під час занять, у тому числі застосування жестової мови, шрифту Брайля, методів альтернативної комунікації, візуального розкладу тощо;	тести повинні відповідати змісту модифікованої програми навчального предмета
		Україні “Про повну загальну середню освіту” та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 “Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності” (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)	- методична підтримка педагогічних	

х
працівників
закладу
освіти

-
консультаці
ї учасників
освітнього
процесу з
педагогічни
ми
працівника
ми
інклюзивно
-ресурсного
центру чи
іншими
фахівцями;

-
консультаці
ї з
педагогічни
ми
працівника
ми
спеціальни
х закладів
освіти;

- посилена
увага із
сторони
психолога
закладу
освіти до
батьків
(інших
законних
представни
ків) учня,
інших
учасників
освітнього
процесу
надається
до шести
корекційно-
розвиткови
х та
психолого-
педагогічни
х занять на
тиждень

заняття за
адаптовани
м та /або
модифікова
ним
розкладом,
що
передбачає

відвідуванн
я основних
занять за
розкладом
класу,
деяких
предметів
за
індивідуаль
ним
розкладом
та/або
додаткових
корекційно-
розвиткови
х та
психолого-
педагогічни
х занять (за
окремим
розкладом)
відповідно
до
індивідуаль
ної
програми
розвитку
призначає
ься
асистент
вчителя

асистент
учня
призначає
ься
відповідно
до
визначених
потреб

П'яти
й
рівень

<p>(надає наявність ться бар'єрів учням, (відповідно до які різних сфер мають розвитку), що трудн перешкоджают ощі V ь успішному ступен функціонуванн я ю (навчанню/ прояв взаємодії/ігрові у й діяльності/ (трудн мобільності) в ощі закладі освіти найтя потреба у: жчого - здійсненні ступен я комплексної</p>	<p>створюється фінансуван підтримка інклюзивний ня надається на клас визначає підставі підтримка ся заяви надається за до потреб одного з умови учня для (інших наявності проведення законних висновку (надання) представник інклюзивно- корекційно ів) учня та ресурсного - висновку центру про розвиткови про комплексну х та комплексну психолого- психолого- педагогічну педагогічну оцінку их занять оцінку (послуг), розвитку</p>	<p>необхідно підтримка надається на розробити та виконати особливим індивідуаль и освітніми ну потребами і дизайн програму навчальні та у разі розвитку та матеріали неможл м індивідуаль ивості індивідуаль ний надаються його ного навчальний додаткові забезпеч план (за ігрові та забезпеч наявності) навчальні ення - плану (за учня матеріли, розумне наявності) передбачає спеціальне пристос та ться: обладнання ування можливості , допоміжні облашту адаптації/ засоби для вання модифікації навчання в ресурсн умов</p>
---	---	--

<p>прояв психолого-педагогічної оцінки розвитку особи в інклюзивно-ресурсному центрі;</p> <p>- створенні пристосувань освітнього середовища (індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану учня, адаптації і модифікацій змісту навчання, дизайну приміщень тощо);</p> <p>- допоміжних засобах для навчання;</p> <p>- інших додаткових послугах та пристосування (наявність ресурсної кімнати тощо);</p> <p>- присутності асистента вчителя, асистента учня</p>	<p>розвитку особи</p> <p>передбачає:</p> <p>- проведення консультацій учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру;</p> <p>- розроблення індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану;</p> <p>- проведення (надання) корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять (послуг);</p> <p>- адаптація змісту навчання</p> <p>- забезпечення учня іншою додатковою підтримкою відповідно до потреб і можливостей (соціальних послуг тощо);</p> <p>- забезпечення допоміжним засобами для навчання;</p> <p>- можливість забезпечення асистентом вчителя;</p> <p>- використанн</p>	<p>оплати послуг асистента вчителя, закупівлі допоміжних засобів для навчання, фінансування засновником соціальних послуг, фінансування розроблення індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану;</p> <p>забезпечується доплати відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту" та постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096 "Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності" (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2263)</p>	<p>особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром</p> <p>заклад освіти за рішенням команди психолого-педагогічного супроводу із залученням до неї представника засновником обласного центру за погодженням з батьками (іншими законними представниками) учня може змінювати рівень підтримки в межах одного суміжного рівня підтримки з урахуванням кращих інтересів учня</p>	<p>- адаптація та/або модифікація змісту навчання;</p> <p>- зміна результатів навчання;</p> <p>- проведення відповідно до потреб учня занять з жестової мови та розвитку слухового сприймання, просторового орієнтування, тактильного сприймання, альтернативної комунікації тощо;</p> <p>- можливе використання альтернативних методів навчання;</p> <p>- проведення занять з самообслуговування;</p> <p>- залучення ерготерапевта, психолога (поведінкового терапевта) тощо</p> <p>відповідно до визначених потреб;</p> <p>- використання спеціальни</p>	<p>відповідно до визначених потреб</p> <p>закупівля обладнання на 35 відсотків загальної суми фінансової підтримки</p> <p>закупівля індивідуальних засобів навчання</p> <p>просторового орієнтування, тактильного сприймання, альтернативної комунікації тощо;</p> <p>використання засобів альтернативної комунікації під час формування завдань</p> <p>адаптація/модифікація завдань з урахуванням способу їх сприйняття учнем, збільшення часу на процедуру оцінювання тощо</p> <p>тести повинні відповідати змісту модифікованої програми</p>	<p>ої кімнати</p> <p>облаштування місця навчання</p> <p>закупівля індивідуальних засобів навчання</p> <p>використання засобів альтернативної комунікації під час формування завдань</p> <p>адаптація/модифікація завдань з урахуванням способу їх сприйняття учнем, збільшення часу на процедуру оцінювання тощо</p> <p>тести повинні відповідати змісту модифікованої програми</p>	<p>проведення процедури оцінювання з урахуванням особливих освітніх потреб учня здійснення адаптації процедури оцінювання за часом та змістом відповідно до потреб учня, що включає:</p> <p>- використанн</p> <p>я доступних форм викладу інформації (шрифтом Брайля, письмових чи усних завдань тощо);</p> <p>- використанн</p> <p>я засобів альтернативної комунікації під час формування завдань</p> <p>адаптація/модифікація завдань з урахуванням способу їх сприйняття учнем, збільшення часу на процедуру оцінювання тощо</p> <p>тести повинні відповідати змісту модифікованої програми</p>
---	---	--	---	--	--	---	---

я спеціальних методів, технологій та прийомів, зокрема вивчення жестової мови, використанн я альтернатив них методів комунікації;

- забезпечення додатковими послугами (асистента учня тощо)

х методів, технологій та прийомів під час занять, у тому числі застосуванн я жестової мови, шрифту Брайля, методів альтернати вної комунікації

, візуального розкладу тощо;

- методична підтримка педагогічни х працівників закладу освіти

- консультаці ї учасників освітнього процесу з фахівцями інклюзивно -ресурсного центру;

- консультаці ї з педагогічни ми працівника ми спеціальни х закладів освіти;

- посилена увага з боку психолога до батьків (інших законних представни ків) учня, інших учасників освітнього процесу

навчального предмета

надається
до восьми
корекційно-
розвиткови
х та
психолого-
педагогічни
х занять на
тиждень

навчання за
модифікова
ним
розкладом,
що
передбачає
відвідуванн
я закладу
освіти
відповідно
до
індивідуаль
ної
програми
розвитку з
обов'язков
им
періодични
м
включення
м учня в
освітній
процес,
відвідуванн
я учнем
заходів із
позашкільн
ої
діяльності з
метою
соціалізації

призначає
ся
асистент
вчителя та
асистент
учня

	Додаток 2 до Порядку
--	-------------------------

ПРОТОКОЛ
оцінки потреби учня в наданні підтримки у закладі освіти

	Додаток 3 до Порядку
--	-------------------------

Індивідуальна програма розвитку